

Tilžės Releivis

„Tilžės Releivis“

su kas Nedele išleidžiama Pridetta yra Seredoj bey Subatoj
indudams ir tantun. ant Bertainio Meto 50 Pen.

Apstelavimai yra nu hile kofio Dofito priimami, arba
ir paczoi Druforioj
3 Rebiandercio bey Sunaus
Tilžeje Aufstojte Ulvca. 67 (Gobe Str. 67).

Apfalimai,

Druforioj Tilžės Releivioj funkciami laštija po 10 Pen.
Priskulpmai 20 Pen.
už lojną smulkeis Raštais išpauiq. Tilę.
Gromatos dėl Tilžės Releivioj paties išrašomos yra
i Tilę nufuncziamos.

№ 75.

Tilžeje, 14. Septembri 1892.

13. Jahrgang.

Apsteliawimo Pasvietims!

Meto Bertainui ant Galo einant, mes garbingusis Skaitytojus ant Apsteliawimo sekanciam Bertainui pakwiecziam, dabarnykštjji Pasiprocewojimą del swarbiu, swieziu žiniu bey graziu Nusidawimu tiek istengdami padidinti pasizadedami.

Mieli Skaitytojei! ant Naudos wisu Broliu Lietuwininku ir Išklaikymo musu per daug Szimtneczius isklaikiusioses ir mylimoses Kalbos, kuri dabar taip prispausta, je, su Išnukimu jau labay apgrumsta yra, meldziam mes, kad kiekwiens pasiprocewotu, lietuwisklus Laiskus wisur iversti, kur dar neįjokiū niera skaitomi: neįwiens Butelninks, ju menšiaus Ukininks turetu be lietuwisflo Laiflo gyventi. Wisupirmjauštiey isleistas lietuwisklas Laikraštis yra dabarnykštjstis „Tilžės Releivis“, kuršai dabar 13. Mete sawo Pastowejimo randasi, del to nu Lietuwas gal pagarbinams buti ir tarp musu Broliu Lietuwininku sawo geriaustu Dpatybju deley ir kadangi jis pigiausias yra didziausi Praplatinimą rasti.

„Tilžės Releivis“

yra naudingiause ir pigiause lietuwiskluju Ceitungu šio Gzesio; jis išeina du Kart per Nedele, Seredoj bey Subatoj, ir laštija ant Meto Bertainio tikt 50 Pf.

„Tilžės Releivis“ praneša žinias iš wiso Swieto, Prowincos, Lietuwas, swarbjus Wyriausybes Padawadyjimius, Zemes Gaspadorystes žinias, Mallos Pardawimo Dramyus i. t. t. i. t. t. bey Apstajimus. Roznam Subatos Numerui yra grazi Mišia sekanciei Nedeldienei priglausta, kuri ale Laiflo Ruima ne sumazina, kaip pirma kad, arba kaip kitase Laikraščiause kad randama; ji išeina saw šlyri u kaip Pridetta ir taip „Tilžės Releivis“ Skaitytojams Progos dūta yra, už menkiaus Piningus ir Mišknugas pasidaryti, kuriu Surakšytojais wisu garbinamasis Tilžės Kunigs, Pons Stein, yra. — Probos Numeri tampa ant Paprašymo dylay prifuncziami. „Tilž. Rel.“ Ned.

Kas paskutiniame Gzese Swiete nusidawe.

Iš Wotietijos.

Berlyne, 13. Sept. Ciecoriskafis Pors pribuwo Nedeldienej pirm Pietu Kapelej Drangerie-Trohos Marmorpaloczijuje Diwo Szlužbai. — Nedeldienej Bakare pirm Zieg. 11 pasidawe Ciecorius iš Marmorpalocziaus peszias ant Potsdamo Gelzkeldwario, iš kur jis tada su ypatisku Trukiu per Berlyną bey Frankfurt pr. D. i Manewerio Apygardę prie Szmagora iskeliamo. Po Manewerio Pabaigimo Ciecorius i Potsdam sugryzo.

— [Dziaugsmingas is Famylijos Atsitikimas,] kursai ciecoriskuse Ramuse Utarninke istojo, tape per sekanti Raštą apstajytas: „Wiekpatiene Ciecoriene bey Karaliene yra bendien ant Zieg. 3 1/2 anksti sweiką bey driutą Princešę pagimdziusti. Wiekpatiene bey Princeše randasi sweikos. Marmorpaloczijuje, 13. Septemb. 1892. Dr. Olshausen. Dr. Zunker.“ Ciecorius užklaike Gimdymo Gzese Ciecorienes Marmor-Paloczijuje; ir Prof. Dr. Olshausen eze pribuwo. Gwatininkams tape šis Atsitikimas ant Zieg. 8 Rytmetj per Salutšumius antroses jojancziuses Bateriajos antrojo Gardu Feld-Artillerie-Regimento apstajytas, kuri taip wadiname Paslinksmuojimo Darze iš hežiū Raniuliū 36 Szuwius paleido. Potsdame buwo jau anksti Rytmetj karaliskos Piles bey karal. Palocziei, princiskieje Palocziei, Wyriausybes Butai bey bewiek ložnas fioks Buts apstingay su Karionomis išsidabine. Ant Marmor-Palocziaus prie Potsdam buwo Ciecoriaus Sztandaarta užtraukta. — Ir nu Matruzū Sztačijono prie Potsdam tape fiicht del to Atsitikimo paprastieje Salut-Szuwiei paleisti ir Sztačijons su Karionomis išdabintas. Muzikes Ziegorius nu Turmo Pots-

damo Garnizunos Bagnyczios špieliawo sawo Budus nu Zieg. 8 iki puse 9. Draugšanariams karal. Famylijos gentiskiems bey prieteliskiems Dwarams tape nu Ciecoriaus tūjau per Lohraši žinia apie atfiradusjji Atsitikimą dūta. Dienos Begyje ibego tada Palaimos Welhimo Depešes nu wisu Dwaru, Draugšanariū karal. Famylijos, kuni-gaikštiskū Personu i. t. t. Marmorpaloczijuje. Sweikata Ciecorienes buwo ir po Pietu gera. Princeše yra ne tikt wienat pirmoji Dukte musu ciecoriskojo Poro, bet ir pirmoji, kuri wienam waldancziam Ciecoriui iš Hohencolleriu Ramu užgime. Daugiaus kaip aštūniskdesimtketuri Metai yra prabegę, kaip paskutiniu Kartū wiena waldanti Karaliene nu Prusu wienai Dukteriei Gwastidi dawe; buwo tai 1. Februaryju 1808, kaip Karaliene Luize Karaliui paskutine Dukterę dowanojo, kuri tada pagal Motiną Wardą Luize gawo. Weliaus pastojjo ji Pati Princo Friedricho nu Hollanto. — Nu septyniū Rudikiū musu ciecoriskojo Poro yra Marmorpaloczijuje gimę: Karaliunas Frydriskis Wilius 6. Meiji 1882, Princas Citel-Friedriskis 7. Julyju 1883, Princas Adalberts 14. Julyju 1884, Princas Dskars 27. Jul. 1888 bey ši minetoji pirmoji Princeše. Princas Augusts Wilius Miesto Pilyje Potsdame 29. Januaryju 1887, Princas Joakims Pilyje Berlyne 17. Decemberi 1890 yra gimęs.

— [Princas Hermann nu Szaumburg-Lippe] ant Reliones i Medziokles Pili prie Szteyrling Gstreikioj pūle su Arkliu ir prie to Kaukoles Luzimā prifitrauke. Jis dabar sunkiey serga. Princas Peter Hermann yra 19. Meiji 1848 gimęs ir ne wedes.

— [Piningu Diejimas] Pagal uredistą Sustatymā yra Augusto Menešj wolkiskose Piningu Wietose Ciecorystes Piningu nulieta: Sidabro Piningu

už 20 000 M. Dumarstufiū, už 91774 Markius Wienmarkstufiū; Nikelio Piningū už 203 791,80 M. Dvidešimtpeningstufiū bey Mario Piningū už 33 789 M. Peningstufiū.

Sztettynė, 14. Sept. Pagal uredišką Pranešimą yra du fiti Eufirgimai aziatiska Kolera ištasi. Wiens yra pasimireš.

Hamburkij, 14. Sept. Kolera dabar wis menkesne pradeda atfrasti, kaczieig ir labay pamažu. Pasimirimū yra primaldūti nū Nedeldienes Pietū iki Panedelio Pietū 175, nū Panedelio iki Utarninko Pietū 142. Nū wakar iki šendien Pietū 344 susirgusios ir 148 pasimirusios Personos primaldūtos tape. — Kaip wiena Geitunga praneša, yra Ciecorius Hamburkiui 30 000 M. dovanojęs.

Rudolstadt, 11. Sept. Kunigaitštene nū Szwareburg-Rudolstadt biose Dienose negywa Rudiki pagimde ir labay sunkies serga.

Klagenfurt, 13. Sept. Wiena didi Dalis Miesto St. Leonhart yra per Ugni i Belenus paversta; 23 Gywenimo Trobos yra nudegusios.

Iš Prancuzijos.

Parize, 13. Sept. Ministerots sawo šendieniskame Susiejime sutare, kad 22. š. M. del Republikės 100 metinios Meto Dienos i Pantheon didi Szwente laikoma tur buti. Wisos Wyriausybes šiczion sawo Wietininkus atfus.

Iš Amerikos.

New-York, 11. Sept. Wakar usidauže Artybeje prie Boston wiens Komarū Trukis su wienu Personū Trukim 8 Personos esancijos prie to nujudytos ir 25 sužeistos.

Suwienyti.

Raro Atsiminimas nū G. v. Wald-Bedlis. (Pabaiga.)

Kardelio Sopawimai ji isdawe. — Kaip ji pareidūnotti ismane — o — kaip širdingay ji mano pridūtaję Ranką spaude, lyg kaip kad ji man, Prieteliui, jo Wietoj per tai satyti noretu, kaip jos wisa Szirdis jam priklauso.

O Kardelio Folmerio Nusimanymš wel fugryšo, ir lygtame Macziuje kaip jis pasweiks, augo jo Weile prie Sefers Marijos. Man, kūrš wieną Stubą, wieną Logari su jām dalyjau, ne galejo ir ne norejo jis ušlepti. —

Tay wieną Dieną nutwere jis jos Ranką: „Sesū Marija, šiczion Pribuwime mano geriausio Prieteliaus turiu aš Law satyti, kaip aš Lawe myliu — —“

Si šypsojo džiaugsmingay, Lupos ilsejos prie Lupa.

„Ar Tu toktai prijautei?“

Tay jūfesi ji aiskley. „Ilgay — ilgay, Tu tabalojantysis Wyre. Lawo Sopawimai yra mudwiem“ — ji robe ant manes — „jau niesey isdawe!“

Iš Vietuwos bey abiejū Rytprusū Prowincū.

Lilzeje, 14. Septemberi. Ant musū Sztacijono yra abejose Rumeliū Turgaus Dienose (12. bey 13. Sept.) 579 Rumeliei bey 34 Arkliei ant Suliodawimo parejē.

— [Medinhsis Niamuno Lilzas] nū 1. Ottoberio šio Men prasidedant Sziepio bey Medziū Sieliū Reliamimui atdarytas bus 1) Nedeldienese nū Zieg. 5¹/₂ iki 7 Rytmetyj, nū Zieg. 9³/₄ iki 10³/₄ pirm Pietū bey nū Zieg. 3—5 po Pietū, 2) Subatūse nū Zieg. 9³/₄—10³/₄ pirm Pietū bey nū Zieg. 3—5 po Pietū, 3) kitose Dienose nū Zieg. 5¹/₂—7 Rytmetyj, nū Zieg. 9³/₄—11¹/₂ pirm Pietū bey nū Zieg. 3—5 po Pietū.

— [Sugryžimas nū Manewerio.] Infanterijos Bataljons Nedeldienej po Pietū, kiel isbiol zinoma, tarp Zieg. 2 bey 3 is Karaliauczius su ypatisku Trukiū ant musū Gelzeldwario parwošs. Lūžyg ir Klaipdos Bataljons šiczion pareis, ale weik tolyn keliaus. Paleidimas Reserwistū nusidūs pirmose Dienose sekancijos Nedeles.

— [Dywną Kelionę] dare šioj Wasaroj wiena Udata Palydejime wieno Siulo. Mineta Udata tape is Retyczii nū wieno mažo Szunuko wienos Dwarones Šamylijos is musū Apygardes prartyta ir ne galejo niekai atrasta buti. Pirm keliū Nedeliū gamo dabar tas Szunelis atwira Rona prie Austes, kuri powisam isgyti ne norejo, iki kol wienam Ismanancizam pasiseke, Udatą su Siuliu ant didziausio Nusidymyjimo wisū Prieteliū to mažojo Gymolio Ronoje atrasti ir attolinti. Udata tangi is Rastū prasidedant Kalką perwandrawo, walaimingu Budu nieka ne paskladydama.

Szlowingos, džiaugsmingos Dienos! — Po Raro, kad Palajaus Zwanyjims skambes, tay tures grajusis Sušwienyjimas nusidūti. Škitol tur ale Susibuntawojimas tū Szirdziū tarp musū trijų Pasleptine pasilikti.

Tay — Jaibs is škaidrio Dangaus — tape Sesū Marija i Berlyną pawadinta, jeib tenay Pasweikantiems itatytūse Locoritū'e kawotu.

„Aš einu drauge!“ sake Folmeris; wienof Dieforius bey Marija pati tam prieštariamo.

„Pakentek, mans Prieteliau, — wieną Nedelę dar, tada bus galima!“

Dabar parejo labay škaudus Atsityrimas; šiprusis Folmer werke kaip koks Kubikis.

„Aš dūdūs ir i Berlyną gabentisi — kaip weik Tu gali, atei prie manes, Marija, ir tada mes niekados ne štiršimes.“

Si pažadejo toktai ir iskeliamo.

Aš pasigawau, ejau prie Ragimento, kurfai i Saarlouis atgal traufes buwo, jeib po didziųjų Patrotyjimū prie Metc 16. bey 18 Augustą is Naujo susiatytas taptu, ir taip pasiliko Folmer ant sawo didziausio Nusimainimo wiens atgal.

Tay gawau aš wieną Feldpušt. Kortą:

— [Ypatiskos Lažybos] tarp dwiejū jaunū Wyrū Jegeriškiūse nusidawe. Wiens tū jaunųjų Wyrū buwo apštemes, wiename Kiauliū Blifinimo Lombye su wiena 1 Meteri ilga Karcze prie Kalwiniū per Niamuną irtis, prie to ne apwiršams. Lažybos pasidare is 100 M., kurie prie Sziedskriterio padeti buwo. Wejui bey Wilnims ponamojant tape tacziau tie 100 M. šlowanay laimeti. Drasusis Laimetojis tada Praspiečiūtoji bey Liudininkus ant cziastringo Gerimo arcziausioj Waspadoj pasikwiete.

* Del Isiiplatinimo Snullio bey Ragū Ligos yra Utgabenas Ragū Gymoliū ir ant Nedeles Turgū Škaisgiriūse, Seckenburkij, Lapyūse bey Kaukenūse nū Bono Ragyrungos Prezidento uždraustas. Taipjau tape Galwijiū Turgus Plakčiūse 16. š. M. sulleistas.

* Prieš Koleros Priegada yra wiename Ekstra-Laiške Karal. Ragyrungos Gumbinej sekas Pulicijos Padawadyjimas isleistas: Kolera šergantiems arba Koleros nešistikimiams Releiwiams Gelzfeltrukio Wezimūse wale yra tikt ant sekancziųjų Sztacijonū musū Ragyrungos Walscziaus Truki praštoti: Gumbinej, Ystrutij, Sztalupenūse, Gydtkunūse, Lilzeje, Szilokarcziamoj, Darkemūse, Goldapej, Marggrabowa, Löben, Lyck, Johannisburkij, Heinrichswaldej. Minetoms Personoms yra uždrausta, Gelzfeltruki ant kokio kito Sztacijono praštoti.

Karal. Landroto Uredas isleidžia sekanti Apsakymą: Pagal Pranešimą karališko Gelzkeliiū Uredo Karaliaucziuje gauna maskoliski Šhwandrautojei Waziawimo Kortas tikt ant Gelzfelstacijono Gydtkunūse. Ant wisū fitū Szt-

„Ura! šendien i Berlyną parwošes — Friedrichs-Ulyczioj Nr. 103.“ — Nisitropyjimas roczyjo, kad aš Kamandą gawau, Rekrutū is Prowincos Brandenburg šiczion pargabenti, mano Kelione ejo per Berlyną ir toip mišlytis galima, aš tūjau Folmeri sušekfojau.

Werkdama pūle man jo Sesū, prie kurios jis gyweno, prie Krutines. „Sis yra negyws — Kelione — Kraujo Apnūdyjimas!“ — Aš pasyrstu — cze gul jis: tyledams, isbales o tacziau dar wis Abrozās pabaigto Wyriškumo; jis laiko wieną Pušfortą tarp Pirštū.

„Nū tos jis ne norejo širtis,“ gūdesi Sesū.

„Pati labay širdgama, ne galima man ateti, tacziau kaip weik šweikesne — — M.“

„Sesū Marija — jo Marti“ pasakau aš.

„Šendien po Pietū ant Zieg. 2 taps jis prie Lewū Tyringiūse nugabentas,“ sake jo Sesū.

„Aš ji ant Gelzfeldwario palydesiu.“

Si spaude man delingay Ranką — — ir cze pareina jau smutnieje, jūdteje Wyrai — Danktis užsigula sunkies ant Grašo, isgasingieje Szliegos Mušiei, kurie Mielaji nū Mielujū ant amžinay aiskiria, perdreba musū Szirdys, kwietkūtojes Meiles Domanos isgro-

cjonū tur Iſwandrautojei nū Trukiū nurodomi buti.

Gumbines Raghrungos Balseziui padawadyja Bons Raghrungos Prezidents: J= bey Berwezimas wartotū Kuno bey Lowū Skalbiniiū, wartotū Drabuziū bey wisoferopū Skarmalū, Medziū Waifū, ſwieziū Darżowiiū, Swiesto bey Rezo iſ Hamburgio Zemes Kampo bey iſ Altona yra uždraustas. Ne pri-glausti pašliekta Skalbinei bey Drabu-žiei Releiwiiū — Rožnq iſ Hamburgio Zemes Kampo arba iſ Altona pareinanti Puſto arba fitq Paketo Siuntimq tur Priemiks pirm Atwerimo Riemo Puli-cijai primaldūti, jeib toji prie Atwerime perſliudyti galetu, ar Siuntims Dalysus tur, kuriū Iwezimas uždraustas yra. — Berzengimai hitū Padawadyjimū tampa ſu Piningū Korawone iki 60 Mk., už-mofeti ne iſtengiant ſu tam pritinkancia Kalejimo Korawone paforawojami.

Szwieziausioses Zines.

Hamburgkyj, 13. Sept. Ham-burktio Garbes Gwatininks, Kunigaiſktis Bismarckis, yra, kaip wiens Berlyno Laiſkas raſo, Bedq Rencziantiemſiems 1000 Mk. padawanojes.

— 15. Sept. Nū wakar iki ſen-dien Pietū yra 283 Suſirgimai bey 108 Paſimirimai primaldūti.

Petersburkyj, 14. Sept. Skait-lius Koleros Apierū paſidaro iki 20. Au-guſto iſ 144 590 Paſimiruſiū; ant Kaukaſaus wienat pūla nū tū 53 159 Personos.

New-York, 15. Sept. Pentū Paſimirimai aziatiſkaje Koleru yra pa-cziamie Mieste iſraſti.

žina Kardelio paſkutine Trobele — ir ſalin einama ant Gelſfeldwario.

„Szi-cion yra Wezimas Reſerwes Leit-monui Kardeliui Folmer, ar ne?“ klausia puſe apgailėdam, puſe urediſkay Gelſfeldwario Inſpekteris, poſturia i Popierius ir prirodo wienq ant ſwarū Weziū ſtowinti Pakū We-ſimq.

„Wiſay geray.“

Mes auneſam ji. Wezimū Stumtojei at-wera Duris ir mes Grabq iſſalom. Kaip papraſtay je toktai dary. — Iſe tai geray mok.

Solians i Upalal — dar wiens var-ſina! — Kaip be Paſirupimo tai ſamba.

Dwi mielafirdingos Seſeres palg-ty wienq Grabq. Wienoje iſpaſyſtu aſ Seſere Elife, kuri taſyt ant Wezimo ſedejo. Mes ſpaudziamies Kantas.

Seſa Marija — — — — — ſake ji aſa-rūjancziomis Akimis ir rode ant Grabo.

Szwents Szurpulys pereme manę ir „Kar-delis Folmer“ dādu aſ atgal.

Po Kwietkomis paguldyti iſſis Mylintieje kale wiens antro. Aſ feczytu du baltu Roziū Wainitu nū wieno Rapo ant ontro.

Wiſofia Zinia.

[Koleros Baime.] Du 4. b. M.

i Riel iſ Hamburgio parkeliawuſtu Pie-

foriu niekur Baſtocio ne rado ir burwo priwerſti, akademiſkūſe Gwdymo Anſtal-tūſe pernatwoti.

Lauko Gaspadorystet.

Bayriſkiejie Rugin Kamaros Rugin.

Przyobis:

Wis paatuy tur Lautininks daboti Ne baimingay prie ſenojo tyboti, Namāſe tur cziedyt' jis Ir geras Seklas iweſti wis.

Kadangi Gzesas Rudens Apſejimui pareina tay mes Lautininkus graudenti noretumbim — negal ale niekados tankiey gana atkartujama buti, — tikt powiſam geras Seklas wartoti. Tikt las tikruſtus Ruginus Seklai wartoja, gal tikra Daga ſulaukti. Toktai ne reiketū neygi ſaktyti, raktyti arba drukawoti, tacziau ale dar ws labay reikalinga yra. Neikia ir wis prie iſtikimū Bardawejū pirkti o ne nū Brigawikū priſtwiliodinti. Iuk wis ſakoma: Akis atpleſti arba Maſnq!

Kaip urediſkay priima bey wienbalsiey nū prakilniū Lautininkū bey ſwarbiū iſmanancziū Daitraſezziū muſū bey ſwetimū Zemiū praneſama tampa, ſtow bayriſkiejie Rugin Kamaros Rugin (bayriſche Kornkammer-Korn) tarp wiſū iſſiol iſtandytū Rugin. Bortū ne aplentti, taip ju Neſime kaip ir plonoje Zeweje bey Gerume Grudū. Tiejie ir paſkutinioj, labay aſtrioj Zie-mo-geri iſſirode ir gal nū hito Seklos Gerumo praneſama buti:

- 1) kad Rugin Kamaros Rugin ir labay ſal-toſe Wietose o ir tenay, tuc fitos ſaunio- wiſados wartotos Rugin Bortos powiſam arba iſ didziausios Dalies iſbunko, Zie-moj- twirti iſſirode; tiejie yra praſtam Rugin Gruntui naudingiausi Bortq;
- 2) kad kacieig ne papraſtay reto Iſſejimū (Kofiq trecziq Dalę nū ſreip papraſto Seklos Szmoto) per apſtingq Sziaudū Uſſiadimo Rugin powiſam tankus, Seklos Sz- jimas del to labay padabotins yra;
- 3) kad ſelmeniei bey Warpos taip ilgos bey taip ſtiprios, paſkuy minetoseſe taip tankiey apmezgusios yra, kad neyjoks kits Ruginime geresnis kaip Rugin Kamaros Rugin de- Neſimo Iſtangoſe yra;
- 4) kad Grudai hpatiſkay ſunkus, ſmulkus bey be ſtoros Zewes kaip daug Kupczyſte- randanczios Bortos pagal Iſſakymq Iſ- manancziujū labay miltingi yra.

Daug Praneſimū paſibaige ſu tūm Wel-y jimu, kad hita Sekla wiſur wartojama buti.

Bayriſkiejie Rugin Kamaros Rugin. Dibumas nenuatufiame Paſſilaityme.

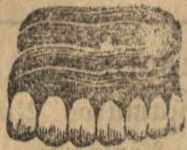

Kadangi Gaspadoriei ne tikt per Seklos Sucziedyjimq, bet ir per twirtas bey didzias Dagas didi Nauda igabena.

Gaspadoriei igija ſu Paſirupinimu apſalbetujū Rugin Skarbq, kurſa- jime nū iſſilaitanczios didzios Werlybes, ant ne ſulaukiamos Naudos pawa-

Labay purkūs idagotus dides gemes Szmotus priſiunczia jau nū dabai Centneri uz 17 Mk.; Puſt-ſalaq nū 10 Swarū ant Iſbandymo uz 2 Mk. tikt wienat „Darjo Budawozimo Draugyſte“ („Praktiſche Gartenbau-Gefell- ſchaft“) Bayruſe, i Frauendorf, Puſtas Biſchofen Niederbayruſe, Dwaronis W. Fūrſt, Wirſininks.

Alpsakymai.

Benno Mey,

Dantū-Viekorus.

Tilžeje, Goldschmiedestraße 9,
prie Rampo Wandens-Ulyczjōs.

6000 Mk.

pra ant twirtos Dpotekes ant
Pardawimo. Rittq pasako Ek-
spedicijons „Tilz. Rel.“

Soeben ist erschienen:

Belehrungen

über die

Lebensweise u. die Desinfektion
in der Zeit der Cholera.

Preis 10 Pfennig.

100 Exemplare 5 Mark.

Zu haben bei

J. Reylander & Sohn.

Telegramm-Adresse:

Waffengötz, Berlin.

H. Götz & Co.,
Waffenfabrikanten,
Berlin, Friedrichstr. 208.

Revolwer 5 bis 75 M. (Spezialität).
Teeohlns (gröset Sortirn) (Gewehr-
form M. 650 bis M. 50).
Laffgewehre (schönes Geschenke-
für Holzirn u. Kugeln 8 bis 35 M.
Jachderrirn Schirn u. Kugeln 14 M.
Centrifugirn Doppelnirn 14 M.
Schirn 21- bis M. 200- Schirn
Gerichte. Umtrauch Restalten
Nachnahme oder Vorauszahlung
III. Preisbinder Eralls u. Franco.
Fernsprecher Amt L. 4154.

80 Baznyczios Giesmes, Misznygu

(Starkio, Franko, Oranto),
Lietuwisk. Katgismas,
Psalnu Kungas, Raktelius
i. t. t.

gaunama prie
J. Reylander'io ir Sunaus,
Tilžeje, Aukštojoj III. 67.

Matruzn Szuzmos Kungos
pra gaunamos prie
J. Reylanderio ben Sunaus.

Didis Iopardawojimas.

Tilžeje, Aukštojoj Ulyczioj 37, ties ciecoriktoju Puštu.
Nieliemsiems Lietuwinkams bey musu wertingiemsiems
Lietuw. Pirkejams hitumi jinoma darom, kad musu Pons Sande-
lowitz ant sawo dabarnykczios Keliones i Berlynq, Leipzig
bey didziausiose fabrikese Wokietijos Progosturejo, labay gerus
bey laikanczius Taworus ant powisam pigiu Prefiu ipirkti, ka-
dangi tenay didey menkay pardudama gal buti. Pigiujū Ipir-
kimū deley esam mes wisus Taworus taip pigiey ant Parda-
wimo state, kad koznas Pirkejas prie Ipirkimo labay daug
cziedyja. Mes pardudam wisas Naujienas Drabusiu Ceikiuse
Ziuponems, judus bey margus, Wilnas bey Szilfus labay
pigey. Szilfines Galwos bey Kalko Skepetas, Lytaus Szir-
mus (Gloria), pushilkinius nu 2 M. iki geriausiu czyshtilkiniū.
Wilnonius Szirmus taipiau pigiey. Lininius Ceifius, Lowū
Apraunkalus, Inkratus, Plunksnū Einiū Ceifius wisuse Pla-
tumuse, „newierytinay pigiey!“ Flanelius, Parchendus,
slydzjus bey aparukawotus nu pigiausiu iki geriausiu. Cepkius
wisokeropuse Jortuse bey Didumuse. Wisokeropas Stalo Apflo-
czias, Wasf-Milus Stalo Apfloczioms bey wisokeropiems
Grindziū Deikams. Wisokeropus Triump-Taworius, Ap-
statymo Szurius (Gimpen), taip kaip wisas Izhėjimus Zi-
poniū bey Ponū Siuwimui, Knypkus, Kutas i. t. t. Rankū
bey Keliones Tafes uš ketwirta Prefia tikroses Wertybes.
Szpicus bey Izhakstymus labay pigiey. Trikot-Taljes, Bluses,
Szurštus is Wilnū bey Szilfū, baltus Szurštus, naminius Szur-
štus, Gumos Szurštus, Kudikiū Szurštus koznam Senumui.
2000 Stukiū Ziemos Mentelin Ziuponems bey Kudikiams ir
1000 Stukiū Paketu wisokinsie Didumuse
yra Pakelyj ir weif parwyfs. Ižegnojinams turim mes Mer-
gaitems ant Drabusiu, o Waitams ant Apredu wisus Ceifius
didziame Ižsistyrime Gulyj ir yra Prefios pigiausios wisame Mieste.
Dar paakinam mes, kad mes tikt gerus bey laikanczius
Dalykus pardudam ir ussistowim mes uš musu pardūtūstus
Dalykus.

Ateikit ir persilindykite.

40000

Caval'o Separatoru

(Pieno Rugriejimo Maszyna)

Darbe.

Caval'o Alfa-Separatoriu!

Naujausis Izhadims!
(Patentas Walponio von Bechtolsheim).
didziausios Iztangos pigiausieje Pieno Centrifugai
su Rankū bey Cylōs Warymu.

Wist seni Separator-Bugnai tampa
ant Welyjimo apmainomi.

Wienatyje Pirkimo Wersme:

Hermann Kölling,

Pardawimo Wieta Tilžeje,
Pilies Maluno Ulyczioj (Schloßmühlenstraße),
prie Drustkos Magazyno.

Tilzes Keleiwjo Kalendros

ant Meto

1893.

365 Dienas turinczio,
Prete 25 Peningiei,
yra patlab gatawos ir gaunamos prie

J. Reylanderio bey Sunaus, Tilžeje,

Aukštojoj Ulyczioj Nr. 67,
kaip ir prie wisa Kalendra Pardawējū.

Szale Kalendoriaus, Apraszymq apie Saules Ap-
temimus, Zomarkus, Toblyczios Prusu k. Namū ir t. t.
randasi jose sekantieje Rudrukawojimai: 1) Giesme
bey Suraszymas naujam Metui, 2) Wisokie Paweik-
slai, kurie Zmogu su tūmi, kq jis gawes, pasikadinti
bey Aukščiausiamjam dekawoti ragina, 3) labay pa-
dabotini Papaszkojimai apie Gywenimq pagoniskū
Zmoniū Indijoj, 3) Wisokie triumpi Skaitymai ir
Pamokinimai is Patyrimo, 4) Apzakymai.

Cv. šm. Sul. 17, 11—19.

Dešimt Raupsočių ir wiens Dekavojimas.

Jezus, i Jeruzalę feštaudams, traukiašči Vidumi Samarios bey Galileos. Aš ir esj jis kaip visur nuveša Malone ir Žegnonę; ir šioj Žemej, kur Samarylonai, Žydū taip didey papiešti ir ne apšęsti, gyveno, ir ten warwa jo Pedos Rebumu Atalones. Jo Szirdis pilna yra tikros Jėganytojo Mielės; at tikt jopi šaukš, kad jis ir tawę taip atlanfyti; taw be mel-džiant jis ne praeis; ir kad wišas Swie-tas tawę paniekintu, tay jis tacytau tawę ne panies.

Jis atejo i koki Mielėsi Samarytonū. Ten susitjo ji dešimtis raupsočių Wyrū, tie išk tolo slowejo, ir pafelę sawo Baisą tare: Jezau, miels Mokočiojau, susimilkis musū! Dešimt Raupsočių artinof Ponui Jezui. Tat buwo didey bedni, argaitelinti, ne gilni-vingi Žmones, baistigą Ligą turedami. Wišas jū Kunas del tos Ligos apdengtas buwo bjaurū Skaudulū, kuriū turejei paf-baiseli, nū Pado ist Galwoos mēso cysfo ant jū nesrabo; widutiniuos Gywaštes Smagines buwo pagedušos ir Jūdais papil-dytos. Tikt Smeries prie daugiauvisū tokiū bedni Eigonū po ilgū Mēti Bedai Galą darydavo. Tofie buwo anie Žmo-nes, kurie ten išk tolo slowejo, — išk tolo, kadangi jiems ne wale buwo, sweitiems Žmonems prifairinti. Aš kaip bus tie wargingi, bedni Žmones Pagalbos ir Iškwalnyimo nū šio Pisto iškilge! Š kaip jie dabar Poną Jezu iškwydo, — juš jie bus gawę gubeli apie ji ir jo šie-bušlingus Darbus, — tay Iwaigde Eufesties šwiegija i Tamšybę jū giltos Bedos. Tas juš yra, kurs taip dang Eigonū gel-tones pilnas, jis Wargingūšius ir Bedūšius ne prastumja, — kas šūn, rasi jis ir mus gelbes! Taip jie bus mišyje ir išk tofo Iusitkėjimo atei jū Skaufmas dešimterio-piu Basu skambas: „Jezau, miels Moki-tojau, susimilkis musū!“ Tikt Susimilimo jie nor, dangiaus ne, — ir taipo yra Malda tikray itaštyta.

Tas Raupšas Kuną dengias tieša piš-tas ir bjaurus yra, ale daug pištelnis ir bjaurejus dar yra Raupšas widutiniam Onogū pritimpas, tos Raupšas, kurs Kuną bey P. tū pobragay išaušyia ir

Tas. Tat yra tie pirni, išlading...
fune pestmerje per wišk Gywaštes, kurt
awjur iškawergia tukstant Skaudulūle. Kęgi
yra walnas nū šios Ligos? Teywienis,
ney wientielis. Wiš mes Waitai pišti
esam išk Adomo Gimines ir dešūti turim:

- Adomo Susigręšimu
- Wišaip griežni pasojom,
- Tes del jo Iusidejimu
- Amžnay prapult turejom,
- Jey Diewas mus prapūltusius
- Jey butu wel atgawęs
- Je išk Bedos, mus del Jewos
- Išpūltusios wadawes.

Aš kad mes tikt mokintumbimies išk
anū Raupsočių, Pagalbos jęškoti tikroje
Mieloje, pas ta, kurlai wiens gal gelbeti,
Moksimties kōjas wiens nū jū melkis:
Jezau, miels Mokočiojau, susimilkis musū!
Beje, kadangi jis mums jau ne tikray
Mokočiojs, bet ir Jėganytojs yra, tay
mes su jū meltingu saldžium Wardu ika-
bidami jo melšimies: Jezau, miels Jė-
ganytojau, susimilkis musū! Ant Sufi-
milimo wienat galim guldytis, ne ant
musū Teisybes, kaip mes giedojam Prifi-
wertimo Giesmeje:

Susimilims tawo wienas
Atleidž' mums Kalles wišas.
Taygi anie Raupsočieje tikraj Bruntą
sawo Pagalbos buwo radę ir ant jo sawo
Krukesti state, būtent ant Diešpaties Mielės-
širdingyštes. Todel su Dangelu (9, 18)
wišados taip melšimies: „Mes guldomies
po sawo Aščiū sawo Maldomis, ne ant
sawo Teisybes, bet ant tawo dides Mielės-
širdingyštes.“

Je anie Raupsočieje ne noprosnay
šauke. Aš Jezus, gataws budams jūš
gelbeti, dar jū Tėšėjima megina; neja jis
jūš pamatęs taria fikcion ne kaip prie
ano Raupso, kurs wiens prie jo priejas
buwo (Mat. 8, 2): „Mortu tai daryti,
buš apcysfyjams!“ bet jiems ta dymnā
Prisafymā dušams: „Awejē pasirodyti
Klebonams!“ Teta tofo Pasirodymo rei-
šejo items, kurie nū Raupso jau pasweikę
buwo, idant Klebonai jūš per cysfus ir
swaisus iškpažintu ir iškkaustu. Aš šie
wiš dešimt Jezui be kalbani dar neцыsti
buwo ir jau nueti turejo. Kagi jie da-
bar darys? Ar darys kaip Naemans,
kurs ant Sodžio Prarako Elišo: „Awejē
maggofis leptynis Kartus Jordane, tay
tawo Kunas taw bus atnaujins ir ap-
cysfēs!“ jupjys, šalin šesawo ir ap-
raš būnėjau, jū pas mane lautan išk-
sent išk agentū ir Dabo Diešpat' s

* Swarbus Cicoryšes širtilto
Atsiud yjimas. Wiens Persona, kurie
ne galima buwo, reikalingaji Gywašties
Išklaithmq pati pelnytis, buwo sawo
Droki ant Mokejimo reikalingojo Išk-
maitimino apfundusi. Sawo Motinos
ne šuwo Studeja minejusi, kadangi
ši sawo magaji Turpeli welešniše Me-
tūle pati priwalyš. Cicoryštes širtiltas
Stundq ale nurode, kadangi Motinos
Kalgija yra, jos gatawū Piningū Turta,
jey ji i tame Gjele ne priwalo, ant
Mokejimo Išklaithymo wartoti. Ant
Šyki paslošencio Brivalingumo pacijos
Motinos ne gal padabojama buti, ka-
dangi ji tokai rasi ir niekados ne pri-
walyš, o Brivalingumui atstrandant jei
wale yra, dabarnyškijje Ipfustaj ant
Išklaithymo Mokejimo pritraukti. Ap-
šifustaji, kurlai kaip Brolis zokaniskay
tikt antroj Šilej tam priwerstas yra,
ant Išklaithymo Brivertimo pritraukti, yra
del to po minetais dabarnyškijeis Pa-
šlaithymais ne galima.

Karaliaucziuje, 8. Sept. [Dar
yra Kolerā] nū Murū musū Miesto,
kaip ir ppačyey nū Kubėžiū Rytprusiū
Prowincos atlaistyta, ale ir ne paši-
damos yra karaliskos Wpriaušybes kaip ir
musū Miesto Waldzja Darbe, ant piš-
cžiaušo Atstropojimo ant wišū Busiū
Apšisaugojimus daryti. Magistrots yra
delto išk wišo 4500 Ml. prašęš, nū
tū tarp šitko 1050 Ml. wienam Butui,
3050 Ml. Desinfeciono - Bataišymui;
Miesto Wietininkai weik apie Zwel-
jima šitū Pypremū Darbo tures. Wiens
atarūt iškleistas Kulicijos Radawadpi-
mas apšako, kad Personos, kurios del
widutiniuos Ligos šencija, tikt tada išk
šwetur i Karaliauczius Miesiā iga-
benti wale yra, kad jos per wienā
licioriskā Altesiā išbrodo, kad jos ney Ko-
lera serga, neygi Koleros neįstikimos
yra.

Karaliaucziuje, 11. Sept. [Wiens
ni Moteris] Ser...

numi ant Marū, jey šis šis
kadangi imanytinay smarus Wejos be
nawojo, pačtypo kaimas ir kems be
Sunus pūle i Wandeni. Plaukti ir
kay mokedamu, kowajo abudu noprosna
del sawo Iškšgelbejimo; kaip Moteris
bidzija Gywašties Priegadq iškpažino,
prifirigo ji greitay su wiena prie Wal-
tes pririska Birwe apie Kunq ir šoko
i Mares. Geray plaukti mokedama ji
weik sawo Wpry atšieto, atarūt tame
Akies Mirkšnyje, kaip jis nugrimsti yra
dejo. Ji nutwete ji su wiša Šyla
procetwojosi su jūmi, Birwē wartodama
iki Bales, tay kad Wpry galima
buwo, i taji iškauti. Kada plauke
ta šaunioji Moteris atgal prie sawo
Sunaus, ir pafisele jei, ir taji afsekti,
jey su jūmi lygiu Budu atgal plauktu.
Beweik buwo Gelsėjimo Darbs atšittas,
kaip Moteris Šyla je prastojo ir ji
su sawo Ruditiu nugrimsti pradėjo. Pa-
cziame Akies Mirkšnyje ale du kaima
prifirkubino, kurie Artobeje Darbo tu-
rejo ir kuro Žmones dabar Motin bey
Suny iškgelbeio.

Newe, 12. Sept. [Malone] Cie-
corius yra trims Gufuzininkams mišū
Korawones Anšalko, buwusiems Re-
ferwistams bey Landwerencams, kurie
del wieno prie Kontrol-Suffejimo šelto
Mraigto ant 6 iki 6 1/2 Metū Gufuzes
prastudyti buwo ir be Korawone nū
Oktoberio 1888 atkalejo, Korawones
Balaitā atleides.
Konite, 11. Sept. [Nepalaima.]
Prie wienos Šwobdos, kuri pirm triumfo
i D. šweneziama tape, nusidawte, kad
prie Šyotimo Gwidyš iluzjo ir 7 Wp-
rai tos Draugyštes i Kelnore nutrito,
jie tikt mentus Suzejdimus te gawo.

Wisofia Žinia.

[Trudnā Atsitikimq.] kurl
ant dabarnyškio Hamburthj ponawo
jancio Suirimo nurodo, papasako
šiose Dienose okarujanciomia ofim.

